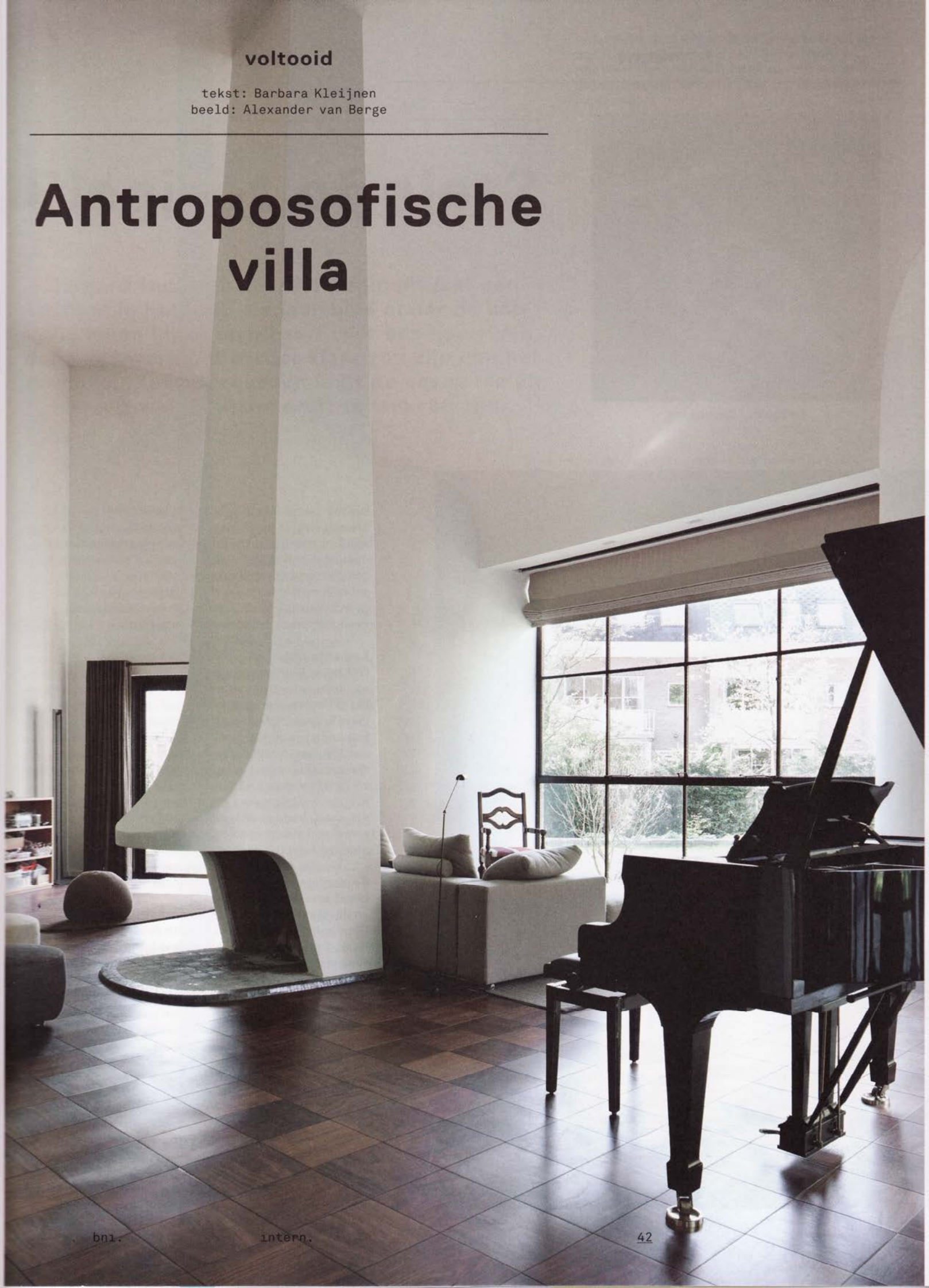

voltooid

tekst: Barbara Kleijnen
beeld: Alexander van Berge

Antroposofische villa

De bewoners van een antroposofische villa uit de jaren vijftig willen hun woning vergroten.

Voor de verbouwing vragen ze

Architectuurstudio Herman Hertzberger (AHH) en interieurarchitect Babs Appels. Ze willen meer ruimte, veel licht, een warme uitstraling en behoud van het bijzondere karakter van de villa.

Voormalig directeur Dirk de Jong van Ketjen, nu Akzo Nobel, laat in de jaren vijftig van de vorige eeuw door architect J.J. van der Linden in Amsterdam zijn droomhuis bouwen: een huis op antroposofische grondslag zonder hoeken en met louter ronde vormen. De woonkamer van zeven meter hoog bestaat uit één grote gepleisterde wand die tevens dienst doet als plafond. De deken van stucwerk wordt alleen doorbroken door een grote glazen wand die uitzicht geeft op de door Mien Ruys ontworpen tuin. In het midden van de ruimte prijkt een ronde haard die reikt tot het plafond. De directeur koesterde deze ruimte als zijn tempel. De rest van de villa heeft uit kostenoverwegingen gewone rechte hoeken gekregen. De 'tempel' met het ronde dak is met een gangetje verbonden met de rechthoekige slaapvleugel.

De verbouwingsopdracht

Op dit moment wordt de villa bewoond door een gezin met vier kinderen en een inwonende au pair. Zij willen door middel van een verbouwing meer ruimte realiseren. Het vernieuwde huis moet een leefbaar, functioneel, duurzaam en bijzonder familiehuus worden dat recht doet aan het oorspronkelijke huis en tot in alle details in evenwicht is. Verder is de wens een creatie van veel licht en een warme sfeer. Om de opdracht uit te voeren worden Laurens Jan ten Kate van Architectuurstudio Herman Hertzberger (AHH) en interieurarchitect Babs Appels aangetrokken. De opdrachtgevers hebben een duidelijk beeld van wat ze willen. Appels vindt dat plezierig. Het resultaat wordt er beter van als de opdrachtgever een stimulerende en volwaardige gesprekspartner is gedurende het ontwerpproces.

Het ontwerp

In de oude situatie bestaat het verbindingsstuk tussen woonkamer en slaapvleugel uit één laag waarin de oude keuken zich bevindt. De aangetrokken architect maakt een bouwplan waarbij het verbindingsstuk wordt afgebroken en vervolgens in twee lagen weer wordt opgebouwd. Ook komt er een aanbouw aan de slaapvleugel. De woonkamer in antroposofische stijl en het oude deel van de slaapvleugel worden gerenoveerd.

Voordat Babs Appels aan het interieurontwerp begint, bestudeert zij de manier waarop de leden van het gezin hun leven hebben georganiseerd. Dat leidt tot een beeld van de levensstijl van de bewoners en de logistiek van

‘Beter resultaat als opdrachtgever een stimulerende gesprekspartner is’

de dagelijkse activiteiten. Daarna formuleert Appels een visie op wat nodig is voor de verschillende functies en wat de geëigende plekken hiervoor zijn. Het interieurontwerp komt verder voort uit stijl, vorm, materialen en sfeer van het bestaande huis, van de nieuwbouw en uit de wensen van de opdrachtgever.

Materialen

Aan de hand daarvan kiest Appels materialen die de verbinding gaan vormen tussen het bestaande en het nieuwe deel van het huis. Bijvoorbeeld de vloer. De opdrachtgever wil aanvankelijk een lichte eikenhouten vloer, maar de interieurontwerper adviseert een notenhouten vloer in een donkerder en warme tint, omdat die beter bij de stijl van het huis past en sfeer brengt. De notenhouten vloer wordt in blokvorm gelegd, waarmee wordt bereikt dat de vloer richtingloos wordt. Dat is van belang omdat de ‘woontempel’ diagonaal staat ten opzichte van de keuken en de slaapvleugel, in een ongebruikelijke hoek.

Verder zijn de buitengevels die als gevolg van de verbouwing binnenmuren werden, steens gelaten zodat er een duidelijk onderscheid ontstaat tussen het oude en het nieuwe deel van het huis. De nieuwe grijze leistenen gevels die de architect aanbrengt, trekt Appels door naar binnen. Oude stijlelementen in het huis zijn gehandhaafd, zoals de prachtige antroposofische open haard en de bestaande bronzen kozijnen. Detaillering van plinten en architraven zijn doorgetrokken in het huis. De badkamer heeft een bekleding van rustige natuursteen gekregen die aansluit bij de notenhouten vloer en het grijze leisteen.

Raampartijen als puzzel

Gelet op de wens van de opdrachtgever een licht huis te realiseren, heeft de architect zeer grote raampartijen in het nieuwe deel van het huis ontworpen. Gecombineerd met de schuine plafonds en de beperkte muurruimte stelde dit de interieurarchitecte voor een groot probleem om de raambekleding te realiseren. Elke normale vorm van raambekleding zou zowel de raampartij als het uitzicht geweld aandoen. Appels vindt de oplossing door in samenspraak met de architect nissen te maken in de muur, zodat de gordijnen binnen de muur vallen.

Samenwerking

Op het moment dat Babs Appels wordt betrokken bij het project ligt er al een ruimtelijk plan van de architect. Door vervolgens samen op te trekken met wederzijds respect voor elkaars vak is er volgens Appels een mooi samenspel ontstaan, waarbij men elkaar inspireert. Ook de opdrachtgevers hebben daarin behoorlijk hun partij meegeblazen. Hierdoor kon de opdracht volgens Appels tot een uitermate fraai resultaat leiden. Ook na een jaar, als opdrachtgever, architect en interieurarchitect elkaar weer treffen, constateren allen dat het geheel klopt, werkt en functioneert.